

Warszawa, 5 grudnia 2002 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

RPO-413442-III/02/JJ/LN

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Pan
prof. dr Jerzy Hausner
Minister Pracy
i Polityki Społecznej

Szanowny Panie Ministrze,

W nawiązaniu do spotkania odbytego w dniu 26 listopada br. oraz wcześniejszej korespondencji w sprawie weryfikacji uprawnień do emerytur dla osób zajmujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

1. Z zebranych informacji wynika, że działania Oddziału ZUS w Rzeszowie, polegające na weryfikacji uprawnień do wcześniejszej emerytury, dotyczyć mogą ponad 7 tyś. świadczeniobiorców. Aktualnie zweryfikowano ponad 1400 decyzji, zawieszając wypłatę emerytury 711 świadczeniobiorcom, z czego 635 świadczeniobiorców złożyło odwołania do sądu od takich decyzji organu rentowego.

2. Od daty podjęcia decyzji o wstrzymaniu wypłaty świadczenia do momentu rozstrzygnięcia sprawy w postępowaniu sądowym osoby takie pozbawione są świadczenia, które stanowiło często podstawowe, a nawet wyłączne źródło utrzymania rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym.

Należy się spodziewać, że sądowa kontrola decyzji organów rentowych w takich sprawach polegać będzie na powołaniu biegłych sądowych, którzy oceniać będą stan zdrowia dziecka z okresu przed 31 grudnia 1998 r. Wydłuży to dodatkowo i tak relatywnie długi okres postępowania sądowego.

Trzeba podkreślić, że osoby takie nie nabywają uprawnień do zasiłku stałego z pomocy społecznej oraz świadczeń z tytułu bezrobocia.

Z tego względu zwracam się z zapytaniem jakiego rodzaju działania osłonowe mogą być podjęte przez Pana Ministra wobec rodzin osób, które w wyniku zawieszenia prawa do emerytury zostały pozbawione środków utrzymania. Działania Wojewody Podkarpackiego w zakresie pozyskania środków z rezerwy celowej na wypłatę zasiłków okresowych z pomocy społecznej wydają się być niewystarczające w takiej sytuacji.

3. W dalszym ciągu uważam, że art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.) nie stwarza podstaw do wznowienia postępowania przed organem rentowym w sytuacji, gdy podstawę wznowienia stanowią wątpliwości związane z zaświadczeniem o stanie zdrowia dziecka, polegające na odmiennej ocenie dowodu, który istniał w dniu wydania decyzji i był znany organowi rentowemu.

Poglądu tego nie podzielił niestety Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, który w dniu 22 listopada br. rozpatrywał dwie pierwsze sprawy tego typu. Jako uczestnik tych postępowań oczekuję obecnie na doręczenie wyroków z uzasadnieniem w celu rozważenia możliwości podjęcia dalszych działań, w tym potrzeby wykładni powołanego przepisu ustawy przez Sąd Najwyższy.

Działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 147) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o przedstawienie informacji w przedmiotowych sprawach.

Z wyrazami szacunku
Prof. dr Andrzej Zoll